

Česko se musí připravit na velké stárnutí populace. Seniorů budou víc než 3 miliony

Ilustrační foto | Zdroj: Profimedia

ANETA DANĚČKOVÁ

24. 9. 2023, 05:40

Japonská vláda minulý týden zveřejnila nová data o stárnutí populace. Eviduje přes 92 tisíc lidí starších 100 let. Více než deset procent lidí je pak starších 80 let. Také v Česku přibývá stoletých lidí a podle statistiků jich v příštích letech výrazně přibývat bude. Na konci 50. let mají v Česku žít více než tři miliony lidí starších 65 let. Na velký nápor se tak musí chystat zdravotnictví nebo sociální služby.

Počet osob starších 100 let se v Japonsku zvýšil na rekordních 92 139, přičemž od loňského roku číslo stoupl o 1 613 lidí. Většinu sto a více letých tvoří ženy, celkem 88 procent.

"Jedná se o 53. každoroční nárůst v řadě," píše s odkazem na japonské ministerstvo zdraví, práce a sociálních záležitostí deník [Japan Today](#).

Nejstarší Japonkou je nyní Fusa Tatsumi, které je 116 let, nejstarším Japoncem pak 111letý Gisaburo Sonobe. Průměrná očekávaná doba dožití u japonských žen byla v roce 2022 87,09 roku, u mužů pak 81,05. Stárnoucí populace spolu s propadem porodnosti a

zmenšující se pracovní silou by podle japonského ministerstva mohly mít dopad na financování důchodů a zdravotní péče.

ADVERTISING

Související obsah

Strašákem je u Čechů nesoběstačnost ve stáří. Obavy z výpadku příjmů klesly

19. 9. 2023 KRISTÝNA KLOUZALOVÁ

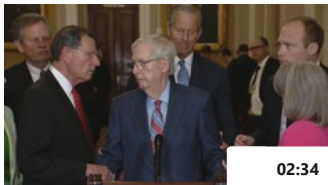
Japonská vláda ve snaze vyrovnat se s rostoucím nedostatkem pracovních sil v posledním desetiletí povzbuzuje seniory a matky v domácnosti, aby se znovu zařadili do pracovního procesu. Pracovníci nad 65 let nyní v zemi tvoří 13 procent pracovní síly. Ale ani to podle japonského premiéra Fumia Kishida nestačí k odvrácení sociálních a ekonomických dopadů demografické krize, připomněl zpravodajský web [CNN](#) lednové varování státníka před populační krizí.

Situace v Česku

Také v Česku přibývá lidí starších sto let. K 31. prosinci 2022 [evidoval](#) Český statistický úřad (ČSÚ) v této věkové skupině celkem 787 obyvatel. Česká správa sociálního zabezpečení pak k 30. červnu tohoto roku [eviduje](#) celkem 846 lidí starších 100 let, přičemž většinu z nich tvoří ženy (743). Nejstarší žena je ročník 1913, nejstarší muž se narodil v roce 1918. Oba žijí v Praze.

[Naděje dožití](#) je nyní o něco málo nižší, než byla v době před covidem. "V roce 2022 zemřelo 120,2 tisíce obyvatel Česka, meziročně o 19,7 tisíce méně. Mírně vyšší úhrn zemřelých ve srovnání s předcovidovým rokem 2019 je z větší části odrazem stárnutí populace, nicméně naděje dožití při narození i přes meziroční znatelný růst (o 2,0 roku na 76,1 let pro muže a o 1,4 roku na 81,9 let pro ženy) zůstala o 0,2, resp. 0,3 roku nižší, než jaká byla v roce 2019," uvedl v tiskové zprávě ČSÚ tiskový mluvčí Jan Cieslar.

Související obsah

Staříčský politik se na desítky vteřin zasekl. Rozpoutal debatu o věku politiků

27. 7. 2023 KATEŘINA VODVÁŘKOVÁ

Dlouhodobě rostoucí je v Česku také podíl seniorů na celkové populaci. "Na počátku tohoto století bylo ve věku 65 či více let 13,9 % obyvatel, na počátku roku 2011 pak 15,6 % a na konci roku 2021 již tyto osoby představovaly více než pětinu populace, a to 20,6 %," uvádí ČSÚ v publikaci [Senioři v datech](#) z roku 2022. Na konci roku 2022 bylo podle ČSÚ ve věkové skupině 65+ 2,21 milionu obyvatel.

Podle střední varianty poslední projekce obyvatelstva od ČSÚ z roku 2018 bude počet obyvatel ve věku 65+ kulminovat kolem roku 2059, a to na úrovni 3,205 milionu. "To bude o 1,164 milionu více (o 57 %) než na prahu projekce. Následujících zhruba patnáct let je očekáván mírný pokles velikosti seniorské populace ke 2,911 milionu (1. 1. 2073), poté však opětovný (byť jen pozvolný) růst na úroveň 3,108 milionu v horizontu prognózy," vysvětlují statistici [ve studii](#) staré pět let. V říjnu tohoto roku se chystají vydat novou projekci obyvatelstva.

V roce 2031 by podle střední varianty [projekce](#) mělo v Česku žít 1,8 tisíce osob starších 100 let, v polovině století pak 6,6 tisíce. A například u osob ve věkové kategorii 80 až 84 let stejná projekce počítá s 429 tisíci osobami v roce 2031, za dalších dvacet let pak číslo klesá na 395,9 tisíce.

Počet obyvatel 65 (v tisících)

Věková skupina	2031	2041	2051	2061	2071	2081
65–69	611,3	792,2	691,0	612,0	541,5	620,4
70–74	541,9	580,8	761,0	643,6	493,5	628,0
75–79	538,5	509,1	681,5	608,8	549,7	495,1
80–84	429,1	395,9	448,6	610,5	534,5	421,0
85–89	216,4	302,6	311,8	446,8	418,3	393,4
90–94	73,3	143,7	147,6	188,2	275,7	262,0
95–99	16,2	30,4	48,8	58,8	96,2	98,2
100+	1,8	2,9	6,6	8,0	12,4	20,4

zdroj: ČSÚ/TN.cz

Připravenost na situaci

Zvyšování věku obyvatelstva s sebou nese větší nároky na sociální a zdravotní péči pro obyvatele. "Musí se zlepšovat péče o populaci ve vyšším věku. Celá společnost musí spolupracovat. Je potřeba vědět, že těchto osob tu bude více, a podle toho se přizpůsobovat," řekla redakci TN.cz demografka Jiřina Kocourková s tím, že tento proces se nestane ze dne na den.

Podle demografky se společnost se stárnutím obyvatelstva postupně vyrovnává. "Společnost tím prochází, dnes je tu mnohem větší podíl starších osob, než byl před 10, před 20 lety, a

nejenom podílově, ale i početně. Někdy jsou s tím problémy, například v dostupnosti zdravotní péče, ale to se postupně musí řešit na všech úrovních," shrnula Kocourková.

Související obsah

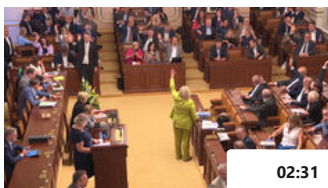
Důchodce čeká několik změn. Penze budou dostávat v jiných termínech

15. 9. 2023 JIŘÍ KORDÍK

Podle prezidenta Asociace poskytovatelů sociálních služeb Jiřího Horeckého jsou kapacity sociálních služeb – jak pobytových, tak terénních – dlouhodobě poddimenzované. "Situace se meziročně spíše zhoršuje, neboť počet osob, které potřebují podporu a péči, roste větším tempem než kapacity potřebných služeb," řekl Horecký redakci TN.cz a doplnil, že soukromé společnosti v Česku budují v případě pobytových sociálních služeb nejvíce kapacit v posledních několika letech, zejména pro osoby trpící demencí.

Horecký vidí hned několik řešení stávající situace. "Systémové zvyšování kapacit, zejména terénních a ambulantních služeb pro seniory, větší podpora neformálních, resp. rodinných pečujících, větší rozvoj a zapojení nových technologií apod.," dodal Horecký.

Související obsah

O důchod bude možné žádat i on-line, rozhodli poslanci

13. 9. 2023 JIŘÍ KORDÍK

Neformálních pečujících každoročně přibývá, zvyšuje se totiž počet příjemců příspěvku na péči, uvádí ministerstvo práce a sociálních věcí v tzv. [Akčním plánu](#) k naplnění Strategického rámce přípravy na stárnutí společnosti na období 2023–2025. Tento dokument navazuje na Strategický rámec přípravy na stárnutí společnosti 2021–2025.

"Dostupná data ukazují, že 70–90 % zdravotní dlouhodobé a sociální péče bývá zpravidla poskytováno rodinnými příslušníky nebo jinými pečujícími," uvádí MPSV v dokumentu. Jedním z cílů tohoto plánu je proto mimo jiné "cíleně podporovat neformální pečující". Dalšími cíli jsou například zajistit dostupnost sociálně zdravotních služeb, podporovat vzdělávací aktivity pro veřejnost nebo zajistit nastavení penzijního systému umožňující kvalitní život seniorů.

Naděje na dožití

ČR, region soudržnosti	2006	2010	2013	2017	2019	2022
Česká republika	79,85	80,63	81,16	81,85	82,10	82,01
Praha	80,78	81,63	82,29	82,86	83,08	83,53
střední Čechy	79,66	80,46	81,00	81,64	82,15	82,34
jihozápad	79,72	80,48	80,94	81,89	82,26	81,79
severozápad	78,21	78,71	79,33	79,89	80,43	80,03
severovýchod	79,87	80,68	81,40	82,29	82,25	82,27
jihovýchod	80,78	81,28	82,03	82,74	82,77	82,71
střední Morava	80,13	81,01	81,30	81,95	82,37	82,25
Moravskoslezsko	79,11	79,95	80,20	80,99	81,30	80,95

zdroj: ČSÚ/TN.cz